

איסור רבית בתכניות חסכון של הבטוח לאומי

בימים אלו החל הליך הביצוע של תכנית המוסד לבטוח לאומי להפקיד עבור כל ילד מתחת לגיל 18 סכום חדשי לקופת גמל שתרשם על שמו, כך שבבא הילד להנשא ישוחרר לו סכום של כ-20.000 ₪ מתוך קופת הגמל. בתכנית זו יש חששות חמורות של איסורי רבית; להבנת האיסור, נקדים;

א. הכסף שיופקד עבור הילדים וינהל בקופת גמל **הינו כסף של הילד** ע"פ דיני התורה [ולהבדיל ע"פ חוקיהם], וזה משום שהקופה רשומה על שמו, ובכך הוא זוכה בכסף, ככל הכספים שנכנסים לבנק מהביטוח, [ונקנה בקנין סטומתא, של רישום בבנק, ככל כסף שאחר מפקיד בבנק עבור פלוני]. [בכוח הילד לנייד את הכספים מחברה לחברה, וכן להוציאם גם קודם תום תקופת החסכון, לצרכים רפואיים מיוחדים, כן אם ח"ו יפטר הילד ההורה יקבל את הכסף].

ב. קופת הגמל משקיעה את הכסף בקניית מניות ואגח"ם, וכל הרווחים נזקפים ע"ש הילד. את שכרה של הנהלת הקופה על פעילותה, היא מקבלת מהממשלה.

ג. כאשר קופת גמל קונה אג"ח של חברות שאין להם היתר עיסקא, הרי הילד מלווה ברבית לחברה, והחברה גובה עבורו ובשליחותו את הרבית.

ד. בהיות וקופות גמל הם חברות ניהול שעליהם לסחור בכספי העמית בנאמנות על שמו, [והם נשכרים בדמי ניהול שהמדינה משלמת להם] הרי שההלואות ברבית, נזקפים על שם הילד, ואין מועיל לחתום על היתר עיסקא עם קופת הגמל בשל היותם חברות נהול, ואינם אלא גזברי העמית, כהוראת גדולי הפוסקים זצ"ל ויבדלחט"א.

ה. בשונה מתכנית חסכון בבנק שמועיל בהם היתר עיסקא, ששם הבנק הוא המתחייב את סכום הרבית, אבל בקופת גמל הנהלת הקופה רק גזברית, וההיתר עיסקא מולם אינו רלוונטי.

ו. לפיכך חובה על כל אחד לדאוג שהכסף ינוהל בקופת גמל כשרה שאינה משקיעה במניות של חברות אסורות, ואינה מלווה ברבית ללא היתר עיסקא.

ז. בכל חברה ישנם כמה מסלולי השקעה, וכל אחד יכול לבחור את מסלול ההשקעה שבו יושקע הכסף. ועל כל אחד לבחור במסלול הלכה, הליך הבחירה יבואר להלן.

ח. בהיות וישנם מיני השקעות השנויים במחלוקות הפוסקים האם יש בהם איסור רבית, ולכך ראוי לכל ירא שמים, שלא להסתפק בזה שהחברה מצהירה שהמסלול הוא כשר, אלא לברר לאיזו חברה יש מסלול הלכה לכתחילה.

ט. המסלולים שהם לכתחילה, ללא חששות הם המסלולים המנוהלים על ידי וועד ההלכה שע"י בתה"ד של הגר"נ קרליץ והגר"ש ואזנר, הנקראים מסלולי "גלאט הון". שבהכוונת הרבנים הגאונים: - רבי משה שטרנבוך, רבי שריאל רוזנברג, רבי משה שאול קליין, רבי שבח רוזנבלט, רבי שלמה זלמן אולמן, רבי נתן קופשיץ, ועוד. ובהתייעצות מתמדת עם הגר"ד לנדו שליט"א.

י. כל פעילות הוועד הינה לשם שמים, ואינם נוטלים שכר לא על ההכשר ולא על שום דבר.

ההליך המעשי של בחירת המסלול על ידי כל הורה:

א. בשבועות הקרובים יקבל כל הורה מכתב מהביטוח לאומי, על אפשרות לבחור את המוסד הפיננסי שבו ינוהל החשבון על שם הילד, או בבנק או בקופת גמל של בתי ההשקעות.

ב. אם ההורה לא יבחר הרי המדינה בוחרת עבורו באופן זה; לילד עד גיל 15 בקופת גמל [של אחד מבתי ההשקעות לפי סדר שיוני], ומגיל 15 עד 18 בתכנית חסכון בבנק המעלה רבית קבועה.

ג. כל הורה אמור להשיב תשובה בכתובת שתהיה רשומה במכתב על בחירת החברה [בית השקעות, או לחלופין בנק] ועל בחירת המסלול.

ד. אותם הנסמכים על היתר עיסקא של הבנק יכולים לבחור שהכסף יופקד בבנק.

ה. המעוניין בקופת גמל [בו נזקף לזכותו כל הרווחים], הן משיקולים פיננסיים, הן מהטעם שהוא חושש לדעות הפוסקים שהיתר עיסקא של הבנקים אינו לכתחילה, עליו לבחור כדלהלן.

ו. במכתב שיחזיר לבטוח לאומי עליו לציין את אחד מבתי השקעות אלו - "הראל", "פסגות" או "מיטב". ולבחור את מסלול "ההלכה".

נב. טלפון לבירורים מטעם וועד ההלכה "גלאט הון":
הרב לוי- 035742214. הרב קלרמן- 0548465948. הרב לנדו- 089742386. הרב פל- 0533127515. הרב אולמן- 0527644218.